

EU och skogarna

En översiktlig beskrivning av policyprocesser som berör den svenska skogen i EU:s gröna giv

Emilia Barsk, 2021-01-15, praktikant, Region Västerbotten och Västerbottens regionala skogsprogram

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Kompetenser och beslutsformer	4
Den europeiska gröna given	6
Strategier	8
Lagar och Förordningar.....	11
Kommande händelser	14
Källförteckning	15

Inledning

Den nya EU-kommissionen under ledning av Ursula von der Leyen har identifierat behovet av ett helhetsgrepp om den europeiska klimatpolitiken. På kort sikt för att ta sig ur den rådande coronakrisen och på lång sikt för att säkra en trygg miljö. I denna anda lanserade Kommissionen år 2019 en ny tillväxtstrategi, den Europeiska Gröna Given.¹ Dess mål är att göra EU klimatneutralt 2050 och halvera dess koldioxidutsläpp redan 2030. Detta åtagande kräver en hel del ny lagstiftning, men även revideringar av befintlig sådan. På grund av skogarnas centrala roll för balansering av utsläpp är skogarna en viktig del av den gröna given.

De europeiska skogarna bidrar med otaliga värden för sina medborgare. Dessa inkluderar olika ekosystemtjänster, såsom att skydda marken mot erosion, styra klimatet på både lokal och global nivå samt utgöra livsmiljön för ett stort antal arter. Skogarna har även socioekonomiska värden, då träresurserna kan användas till träprodukter, massaindustri och energi. Flera olika näringar är direkt eller indirekt kopplade till skogen och bidrar därigenom till sysselsättning.²

EU har beslutanderätt över en rad politikområden som behöver koordineras på central nivå, exempelvis handel och miljö. Skogen är inte en av dessa, utan förblir en nationell angelägenhet i enlighet med den så kallade subsidiaritetsprincipen. Som sagt, sträcker sig dock skogens många värden över en rad närliggande politikområden, vilket innebär att beslut om dessa även har betydelse för skogarna och dess relaterade näringar. Det är även möjligt för EU att genom strategier uppmåna medlemsstaterna att med egna medel sträva mot ett gemensamt mål.

Syftet med detta dokument är att kartlägga de insatser för skogen EU vidtagit eller planerar att vidta inom ramen för Den gröna given med direkt relevans för skogar och anknutna näringar, det vill säga skogsbruk, träindustri och bioenergi.

Material, avgränsning och disposition

Källmaterialet består till övervägande del av dokumentation från EU:s institutioner. Vilka policyprocesser som är knutna till den gröna given har avgjorts utifrån den gröna givens färdplan, som är en bilaga till den gröna given³.

Skogen är inget isolerat politikområde utan påverkas på olika sätt av lagstiftning inom närliggande områden. Det innebär att den avgränsning som gjorts för denna beskrivning inte

¹ Europeiska kommissionen, *Meddelande från kommissionen till europaparlamentet, Europeiska rådet, Rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén – Den europeiska gröna given*. COM(2019) 640 final. 11 december 2019

² Negré, François. *EU och skogarna*, 2020 <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/105/eu-och-skogarna> (hämtad 2020-12-08)

³ Europeiska kommissionen, *Bilaga till Meddelande från kommissionen till europaparlamentet, europeiska rådet, rådet, europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén – Den europeiska gröna given*, COM(2019) 640 final ANNEX.

innebär att de utlämnade policyprocesserna är irrelevanta för skogssektorn. Man kan argumentera för att en framtida revidering av utsläppshandelssystemet kan komma att påverka träindustrierna eller att någon strategi har missat att lyfta potentialen hos skogsråvara, men för att hålla dokumentet så nära de skogliga verksamheterna som möjligt behandlas endast processer som uttryckligen tagit skogarna, eller relaterade näringar, i beaktning.

Beskrivningen börjar med en kort sammanfattning av fakta kring beslutsprocesser på EU-nivå för att kunna skilja på betydelsen av olika EU-dokument. Därefter följer en sammanfattning av Den gröna given och en översikt över de processer som kommer att behandlas senare i dokumentet. Därefter följer en sammanfattning av de utvalda strategierna, lagarna och förordningarna. Till sist presenteras en tabell över kommande policybeslut samt eventuella tider för konsultation.

Kompetenser och beslutsformer

EU:s beslutanderätt inom ett politikområde avgörs genom tre principer. För det första finns en rad *tilldelade befogenheter* som medlemsländerna överlåtit till EU genom att ratificera EU-fördragen. Utöver detta tillämpas *proportionalitetsprincipen*, vilket innebär att EU inte får göra mer än vad som är nödvändigt för att uppnå målen i fördragen. Den tredje principen, subsidiaritetsprincipen, konstaterar att inom områden där beslutanderätten delas med medlemsstaterna får EU endast vidta åtgärder om det blir mer effektivt än om besluten skulle tas på nationell nivå.

Förutom bestämmelserna kring var EU har befogenheter, finns även bestämmelser för hur mycket som får göras. På vissa områden har EU *exklusiv kompetens*, vilket innebär att medlemsländerna överlåtit beslutanderätten i sin helhet. De flesta av dessa är nödvändiga för den inre marknadens funktion, såsom konkurrensregler, tullar och handel. På en hel del områden har EU *delad kompetens* med medlemsländerna vilket betyder att lagar får stiftas på nationell nivå, men endast om EU inte redan stiftat lagar på området. Det är i förhållande till denna kompetens som subsidiaritetsprincipen blir relevant. På resterande områden har EU endast en *stödjande kompetens*, vilket betyder att medlemsländerna har full bestämmanderätt men EU kan bidra med stöd och samordning.

EU har delad kompetens i miljöfrågor, men på grund av subsidiaritetsprincipen har medlemsländerna beslutanderätt över sina skogar. På grund av att skogsfrågor har beröringspunkter med många andra politikområden påverkas det svenska skogsbruket när beslut tas inom dessa närliggande områden. Den gröna given utlovar nya planer för många politikområden där skog och träråvara berörs, men för att förstå till vilken grad behöver vi skilja på olika sorters dokument.⁴

Förordningar är en bindande rättsakt som alla medlemsländer måste anta i sin helhet. Dessa skiljer sig från *direktiv* som sätter upp bindande mål för medlemsländerna men tillåter dem att själva välja medlen för att uppnå dessa. EU kan också ta *beslut* som riktar sig till enskilda stater eller företag. *Rekommendationer* kan riktas från EU-institutionerna för att föreslå åtgärder, men är inte rättsligt bindande. Detsamma gäller *yttranden* som framför institutionernas synpunkter om en viss fråga.⁵

Det vanligaste tillvägagångssättet för att ta ett beslut inom EU är vad som kallas för ordinarie lagstiftningsförfarande. Förfarandet börjar med att den europeiska kommissionen presenterar ett lagförslag, varpå medlemsstaterna och relevanta institutioner får ge sin syn på saken. Därefter ligger bollen i händerna på Europaparlamentet och EU-rådet, då förslaget måste

⁴ Europeiska kommissionen, EU:s befogenheter, https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/what-european-commission-does/law/areas-eu-action_sv (hämtad 2021-01-12)

⁵ Drachenberg, Ralf & Brianson, Alex (2016), *Policy-Making in the European Union* i Cini, Michelle & Pérez-Solórzano Borragán, Nieves (red.) *European Union Politics*, s. 202

godkännas i båda instanser för att kunna antas. Beroende på hur omtvistat ämnet är, kan ett förslag revideras och läsas igenom av instanserna flera gånger.⁶

Initiativ som inte är lagligt bindande följer inte denna procedur, utan kan antas av EU:s institutioner under större friheter. De strategier som behandlas senare är exempel på detta. Detsamma gäller delar av lagstiftning som överlåts till kommissionen av parlamentet och rådet i form av delegerade akter. Dessa är ofta detaljer av större lagar.⁷

⁶ Ibid 203-204

⁷ European Commission, Types of EU Law, https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/types-eu-law_en (hämtat 2021-01-11)

Den europeiska gröna given

EU-kommissionen under ledning av Ursula von der Leyen presenterar sina höjda klimatambitioner i sin nya tillväxtstrategi, *Den gröna given*. För att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling och klara av den alltmer akuta klimatutmaningen måste EU säkerställa att dess tillväxt kopplas bort från resursanvändning, se till att inga nettoutsläpp sker efter år 2050, och att ingen till följd av denna omställning lämnas efter.⁸ I Den gröna given identifieras klimatfrågan som sektorsövergripande och att all EU-policy därmed måste bidra till uppfyllandet av Den gröna givens mål. Det innebär både att nya lagar och förordningar kommer att tas fram, men även att existerande policy kommer att revideras. I kommissionens meddelande om Den Gröna Given presenteras följande som delar av omställningen till en grön ekonomi:⁹

- Skärpning av EU:s klimatmål för 2030 och 2050
- Ren och trygg energiförsörjning till rimligt pris
- Industrin ska verka för en ren och cirkulär ekonomi
- Att bygga och renovera på ett energi- och resurseffektivt sätt
- Snabbare omställning till hållbar och smart mobilitet
- Från jord till bord: ett rättvist, hälsosamt och miljövänligt livsmedelssystem
- Bevarande och återställande av ekosystem och biologisk mångfald
- En nollutsläppsvision för en giftfri miljö

I Den gröna given anges att EU:s ekonomi ska ställas om och för det förbereds en rad nya strategier, lagar och förordningar. Under 2020 antogs en **strategi för biologisk mångfald** som pekar ut de europeiska skogarna som centrala för arbetet.¹⁰ För specifikt detta område kommer en **skogsstrategi** att arbetas fram under 2020 och 2021.

Inom ramen för Den gröna given kommer även en rad lagar och förordningar att formuleras och revideras. Den nya **klimatlagen** behandlar visserligen inte skogarna explicit, men förtjänar ändå att behandlas i korthet då den ska säkerställa att alla medlemsstater arbetar mot Den gröna givens målsättningar. Utsläpp från markanvändning, däribland skogsbruk, behandlas i **LULUCF- regleringen** som ska revideras för att överensstämma med Den gröna givens mål. **Direktivet för förnybar energi** (RED) kommer att revideras, vilket innefattar hållbarhetskriterier för skogsbiomassa.¹¹

Omställningen till ett klimatneutralt Europa kommer att kräva betydande investeringar. Därför har EU antagit en investeringsplan för ett hållbart Europa, som är ”Den gröna givens investeringspelare”. Investeringsplanen kommer genom EU:s budget att mobilisera minst en biljon euro av privata och offentliga investeringar under det kommande decenniet. Det gäller klimatrelaterade investeringar samt sociala investeringar som riktar sig till en hållbar

⁸ Europeiska kommissionen, COM(2019) 640 final. 11 december 2019 s.2

⁹ Ibid s.3

¹⁰ Europeiska kommissionen, COM(2019) 640 final. 11 december 2019 s.13

¹¹ Ibid s.6

omställning¹². För att kunna rikta privata investeringar till gröna näringar behövs kriterier för att bedöma vilka näringar som är gröna på riktigt, för vilket EU antagit en **taxonomi**. I enlighet med denna taxonomi kommer åtgärder inom olika näringar, däribland skogsbruket, att bedömas som miljövänliga eller inte.

I investeringsplanen tillkännages att alla regioner kommer att behöva finansiering för den gröna omställningen, men att den kommer att vara särskilt utmanande för vissa territorier. Stora strukturella förändringar och nya kompetenskrav måste tacklas för att ingen ska lämnas efter. Särskilt utsatta är områden som är högt beroende av utvinning av fossila bränslen. För att möta dessa utmaningar ingår en ”rättvis omställningsmekanism” (JTM) i investeringsplanen som tillför riktat stöd till dessa territorier. Det innefattar en fond för rättvis omställning som alla medlemsländer kommer att få ta del av. I sin rekommendation till Sverige föreslår kommissionen att landets medel från omställningsfonden främst riktas till de industritunga Norr- och Västerbotten. Det är stålindustrin som pekas ut som särskilt angelägen.¹³ Tillväxtverket är den ansvariga myndigheten i Sverige och mottar 61 miljoner euro.¹⁴

¹² Europeiska Kommissionen, Communication from the commission to the European Parliament, The council, the European Economic and Social Committee and the committee of the regions – Sustainable Europe Investment Plan COM(2020 21 final s.1

¹³ Europeiska kommissionen, *Arbetsdokument från kommissionens avdelningar – Landsrapport Sverige 2020*, SWD(2020) 526 final, av den 26 januari 2020 s.76

¹⁴ <https://tillvaxtverket.se/medarbetarsidor/aktuellt/aktuellt-2020/2020-02-28-sa-vill-eu-kommissionen-att-sverige-ska-anvanda-de-nya-klimatinvesteringarna.html>

Strategier

Strategi för biologisk mångfald

I Den gröna given lyfter kommissionen behovet av bevarande och återställande av ekosystem och biologisk mångfald. Användningen av land och hav, exploatering av naturresurser och ett förändrat klimat ses som de huvudsakliga orsakerna till förstörelsen av biologisk mångfald. För att bevara och återställa EU:s naturkapital ska användningen av bekämpningsmedel inom jordbruket, fiskets effekter på ekosystem samt förvaltning av skyddade marina områden och skogar ges särskild uppmärksamhet.¹⁵

Strategin för biologisk mångfald antogs 2020 och är ett krafttag för att förbättra villkoren för naturen. EU:s plan är att Europas biologiska mångfald senast 2030 ska vara på väg att återhämta sig.¹⁶ Strategin innefattar en utökning av Europas skyddade områden och framtagandet av en plan för återställande av naturen. Enligt planen bör minst 30% av haven och 30% av landytan inom EU skyddas. Det kommer att innebära en ökning på 4% för landytan och 19% för haven. Särskilt fokus kommer att ligga på områden med mycket höga naturvärden eller hög biologisk mångfald.¹⁷ En tredjedel av dessa områden, det vill säga 10% av landytan och 10% av haven, ska vara strikt skyddade. Strikt skydd kommer att gälla alla återstående naturskogar och urskogar i EU. Ansvaret att utse dessa skyddade områden ligger på medlemsstaterna. Kommissionen kommer under 2020 att lägga fram kriterier för urvalet av dessa områden.

Varje medlemsstat förväntas ta sitt ansvar, men målet avser EU i sin helhet. Tropiska och subtropiska skogar och marina miljöer i EU:s yttersta randområden lyfts upp som speciellt relevanta.¹⁸ Dessa är regioner som tillhör Frankrike, Spanien och Portugal som till exempel Franska Guyana, Madeira och Kanarieöarna¹⁹. Utöver detta konstaterande skiljer man inte på olika skogar i strategin, varken när det kommer till arter eller användningsområden. Utöver skyddandet av naturen ska EU lägga fram en plan för återställandet av den. Under 2021 kommer kommissionen att ställa fram rättsligt bindande mål för återställandet av natur²⁰. Planerna för denna process har redan öppnat för allmän konsultation och förväntas vara klar under det fjärde kvartalet av 2021.²¹

¹⁵ Europeiska kommissionen, COM(2019) 640 final. 11 december 2019 s.14

¹⁶ Europeiska kommissionen, *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén – EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030*. COM(2020) 380 final av den 20 maj 2020, s.3

¹⁷ Ibid 4

¹⁸ Ibid 5

¹⁹ Europeiska kommissionen, *POSEI scheme – Support for outermost regions, facing remoteness, insularity or a difficult climate*, https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/market-measures/outermost-regions-and-small-aegean-islands/posei_en (hämtat 2020-01-08)

²⁰ Europeiska kommissionen, COM(2020) 380 final av den 20 maj 2020 s.7

²¹ Europeiska kommissionen, *Protecting biodiversity: nature restoration targets under EU biodiversity strategy* <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12596-Protecting-biodiversity-nature-restoration-targets-under-EU-biodiversity-strategy> (hämtad 2020-01-12)

I strategin lyfts skogarna upp specifikt med ambitionen att öka mängden skog, förbättra deras hälsotillstånd och resiliens. För att uppnå detta utlovas en särskild skogsstrategi år 2021. Den kommer även att omfatta en färdplan för planteringen av minst tre miljarder träd inom EU. Kommissionen uttrycker även en vilja att stödja skogsbruk som främjar biologisk mångfald, såsom naturnära skogsbruk, och kommer att utarbeta riktlinjer för beskogning, återbeskogning och naturnära skogsbruk parallellt med skogsstrategin.²²

Till förbättringen av biologisk mångfald kopplas även utfasning av fossila bränslen till förmån för förnybara energikällor såsom havsenergi och vindkraft. Även biobränslen baserade på icke återvinningsbara restprodukter bör enligt strategin främjas, medan hela träd och fodergrödor inte bör användas som bränsle. Kommissionen gör en bedömning av utbud och efterfrågan av biomassa i EU och globalt samt relaterade hållbarhetsaspekter. Resultatet av det arbetet kommer att användas som underlag i utformningen av ny politik och eventuella revideringar av direktivet för förnybar energi, utsläppshandelssystemet och LULUCF.²³ I linje med direktivet för hållbar energi kommer man att utarbeta nya hållbarhetskriterier för skogsbiomassa för energiändamål.²⁴

Skogsstrategi

Skogarna spelar en central roll i kommissionens klimatambitioner, delvis på grund av dess funktion som koldioxidsänka, men också på grund av dess betydelse för den biologiska mångfalden. Kommissionen tillkännager även skogens socioekonomiska betydelse. För att på bästa sätt främja och ta till vara på skogens olika värden, tas en skogsstrategi fram. Strategin ska även beröra landsbygdsutveckling.²⁵

EU:s senaste skogsstrategi skrevs 2013 och gällde fram till 2020. En ny skogsstrategi kommer att tas fram under 2021, vilket utlovats både i Den gröna given och strategin för biologisk mångfald. Då strategin ännu inte gått ut på remiss går det inte att säga något om exakta förslag, men vi vet redan en hel del om vad kommissionen kommer att vilja fokusera på. I Den gröna given meddelas att den kommande skogsstrategin kommer att utgå från strategin för biologisk mångfald.²⁶ Detta bekräftas av den färdplan för skogsstrategin som publicerats, där vi känner igen element från strategin för biologisk mångfald: skogen ska skyddas, återställas och brukas på ett hållbart sätt, medan förstörelse till följd av klimatförändringar ska förebyggas.²⁷ Som utlovats i strategin för biologisk mångfald, ska även tre miljoner träd planteras fram till 2030. Man vill även främja företagsamhet och utbildning som tar till vara på skogens olika värden och bidrar till landsbygdsutveckling. Kommissionen lyfter även vikten av inkluderande förvaltning och starkare koordinering mellan nationell skogslagstiftning och Den gröna givens målsättningar.²⁸

²² COM(2020) 380 final av den 20 maj 2020, s.10

²³ Europeiska kommissionen, *The JRC Biomass study*, 2020 https://knowledge4policy.ec.europa.eu/projects-activities/jrc-biomass-study_en (Hämtad 2020-01-11)

²⁴ COM(2020) 380 final av den 20 maj 2020, s.11

²⁵ European Commission, *Roadmap – EU forest strategy*, Ares(2020)6146005 av den 30 oktober 2020 s. 1

²⁶ COM(2019) 640 final. 11 december 2019, s.14

²⁷ Ares(2020)6146005 av den 30 oktober 2020 s.2

²⁸ Ibid s.3

I Den gröna given nämns även att strategin kommer att skrivas med utgångspunkt i meddelandet **Intensifiera EU:s insatser för att skydda och återställa världens skogar**.²⁹ Meddelandet berör främst samarbeten och partnerskap med producentländer utanför EU, men lyfter även betydelsen av privat konsumtion som grund för avskogning. EU vill uppmuntra till konsumtion av varor från avskogningsfria försörjningskedjor. Därför ska det bli lättare att identifiera, marknadsföra och köpa sådana produkter.³⁰ Man kommer även att stärka standarder och certifieringssystem som gör det lättare att identifiera dessa produkter, samt se över behovet av ytterligare lagstiftning. Kommissionen förbereder ett lagförslag för att minimera risken för avskogning relaterad till produkter på den europeiska marknaden.³¹

Europaparlamentet har tagit ställning Inför framtagandet av skogsstrategin. I sitt uttalande från 8 oktober 2020 konstaterar parlamentet att de stödjer att skogsstrategin har sin utgångspunkt i strategin för biologisk mångfald, men varnar för att behandla skogarna som den enda kolsänkan eftersom det skulle riskera att sänka kraven på andra sektorer. Parlamentet betonar även behovet av en bärande bioekonomi, utan vilken EU inte kommer att klara sina miljömål. Det kommer att uppstå situationer där man måste avväga miljöskydd och biologisk mångfald mot ekonomiska värden, framför allt inom skogsbruket, och parlamentet önskar en utförligare diskussion kring detta. Därutöver menar parlamentet att EU bör uppmuntra till användning av träprodukter, exempelvis i byggande.³²

Efter detta har den tidigare nämnda färdplanen presenterats och mottagit synpunkter från allmänheten fram till 4:e december 2020. En allmän konsultation av själva skogsstrategin beräknades ske under det tredje kvartalet av 2020 (mellan juni och september) men har inte publicerats.³³ Detta kan innebära att kommissionens antagande av strategin, som planerats till första kvartalet av 2021, skjuts upp.

²⁹ COM(2019) 640 final. 11 december 2019, s.14

³⁰Europeiska kommissionen, *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Intensifiera EU:s insatser för att skydda och återställa världens skogar*, COM(2019) 352 final av den 23 juli 2019, s.8

³¹ Europaparlamentet, Legislative Train Schedule – Minimising the Risk of Deforestation and Forest Degradation Associated With Products Placed on the EU Market, 2020
<https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-european-green-deal/file-deforestation-and-forest-degradation-linked-to-products-placed-on-the-eu-market> (hämtad 2021-01-12)

³² Europaparlamentet, Europaparlamentets resolution av den 8 oktober 2020 om den europeiska skogsstrategin – vägen framåt (2019/2157(INI)) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0257_SV.html (hämtad 2020-12-09)

³³Europeiska kommissionen, Forests – new EU strategy <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12674-Forests-new-EU-strategy> (hämtat 11.01.2021)

Lagar och Förordningar

Europeisk klimatlag

Kommissionens förslag till klimatlag syftar till att förankra EU:s klimatambitioner i lag. I Den gröna given presenteras ett ambitiöst helhetsgrepp om den europeiska klimatpolitiken och nettonollutsläpp senast år 2050, vilket både kräver direkt handling från medlemsstaternas sida samt ett långsiktigt arbete.³⁴ Att förankra detta åtagande i lag förväntas ge tydlighet och ansvarighet. Den fastställer EU:s ambitionsnivå, en regelbunden bedömning av framstegen samt mekanismer för att hantera otillräckliga åtgärder.³⁵

I det nuvarande förslaget står att kommissionen senast 2023 och därefter var femte år ska bedöma medlemsstaternas åtgärder. Om kommissionen bedömer att medlemsstatens åtgärder är otillräckliga eller rentav kontraproduktiva, kan rekommendationer skrivas för denna stat. Medlemsstaten ska då beskriva hur denna tillämpat rekommendationerna i nästa återsrapportering.³⁶

Kommissionen är varse om risken för "koldioxidläckage". Termen innebär att produktion flyttar till länder med lägre klimatkrav eller att importen av mindre resurseffektiva produkter ökar, vilket är en verklig risk om andra internationella parter inte visar samma ambitionsnivå som EU. Vid händelse av en sådan snedfördelning ska kommissionen föreslå en mekanism för prisjustering vid gränsen för att priset bättre ska motsvara utsläppen.³⁷

Klimatlagen är ännu inte antagen, utan väntar i skrivande stund på parlamentets uttalande i dess första läsning. Om lagen antas, kommer kommissionen genom delegerade akter att ta fram en "utvecklingsbana" för att uppnå klimatneutralitet.³⁸

Lulucf- regleringen

Utsläpp från sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) behandlas genom denna förordning. Den gällande versionen, som antogs 2018 kräver att EU:s medlemsländer säkerställer att de växthusgaser som orsakas av markanvändning kompenseras med att minst en motsvarande mängd tas bort från atmosfären mellan 2021 och 2030. Förvaltningen av markbundna ekosystem, främst skogar men även våtmarker, ses som det huvudsakliga redskapet för att balansera koldioxidutsläppen.³⁹

Alla medlemsstater ska säkerställa att utsläppen inte överskrider upptagen under perioderna 2021–2025 och 2026–2030.⁴⁰ Medlemsstaterna ansvarar även för att bokföra utsläpp och

³⁴ Europeiska kommissionen, *Förslag till Europaparlamentets och Rådets förordning om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordning (EU) 2018/1999 (Europeisk klimatlag)* COM(2020) 80 final av den 4 mars 2020, s.1

³⁵ Ibid 2-3

³⁶ Ibid 16-17

³⁷ Ibid 4-5

³⁸ Ibid 15

³⁹ Europeiska kommissionen, *Land use and forestry regulation for 2021– 2030* https://ec.europa.eu/clima/policies/forests/lulucf_en#tab-0-0 (hämtad 2020-12-09)

⁴⁰ Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018, s.8

upptag under dessa perioder. Dessa ska förhålla sig till en referensnivå för skogen som kommissionen genom delegerade akter har rätt att fastställa för varje medlemsstat.⁴¹

Det finns en grad av flexibilitet i förordningen som möjliggör för medlemsstaten att anpassa den efter sina egna förutsättningar. Exempelvis ska det vara möjligt att kompensera utsläpp från en markkategori med upptag från en annan markkategori.⁴² Sverige tryckte på detta i sin reviderade skogsplan 2019 där Sverige, kommissionens rekommendationer till trots, vägrar att minska avverkningstalet på skogsmark och utlovar upptag på annan mark istället.⁴³

För att säkerställa att denna förordning är förenlig med de målsättningar som angivits i Den gröna given, har kommissionen planerat för en revidering av den i juni 2021. Kommissionen efterfrågar allmänhetens synpunkter på problemformuleringar och kopplingar till annan lagstiftning genom en konsultation som stänger den 5:e februari 2021.⁴⁴

Direktivet om förnybar energi

Direktivet om förnybar energi adresserar energisektorns miljöpåverkan genom att uppmana till en ökning av andelen energi inom Europa från hållbara energikällor. Den senaste revideringen av detta direktiv (även kallad RED II) skedde 2018, då målet sattes till att minst 32% av unionens totala energiförsörjning skulle komma från förnybara energikällor senast år 2030. Inom ramen för förordningen om styrningen av energiunionen är medlemsstaterna skyldiga att i nationella energiplaner redogöra för hur dessa mål ska uppfyllas tills 2030.⁴⁵

REDII innehåller en rad kriterier för hållbarhet för bioenergi från bland annat skogsråvaror. Till stor del relateras hållbarheten av biobränslen till dess effekt på indirekt förändring av markanvändning (ILUC). Tillverkning av biobränslen utförs ofta på mark som tidigare använts för annat jordbruk, vilket ibland leder till att jordbruksmarker utvidgas till tidigare obrukade marker som, skogar och våtmarker. Detta riskerar att släppa ut koldioxid som bundits i områden som inte tidigare brukats. RED II har begränsat hur mycket biobränsle med hög ILUC-risk som medlemsländerna får räkna in i sina energiplaner.⁴⁶

I Den gröna given lyfts att Energiproduktion och energianvändning står för 75% av växthusgasutsläppen i EU. Energisektorn måste utvecklas till att till stor del bestå av förnybar energi medan fossila bränslen fasas ut. Det blir därmed relevant för kommissionen att se över den rådande lagstiftningen, däribland förnybarhetsdirektivet, för att säkerställa att den är

⁴¹ Ibid 10

⁴² Ibid 4

⁴³ Miljödepartementet, Revised National Forestry Accounting Plan for Sweden, 30 december 2019 <https://www.regeringen.se/4a9ffa/contentassets/1ef4450e8fad4c55ba0eb2f0f00366e1/national-forestry-accounting-plan-for-sweden.pdf> s.3

⁴⁴ Europeiska kommissionen, *Land use, land use change & forestry – review of EU rules* <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12657-Land-use-land-use-change-and-forestry-review-of-EU-rules/public-consultation> (hämtad 2020-12-02)

⁴⁵ Europeiska kommissionen, *Renewable energy directive*, 2020 https://ec.europa.eu/energy/topics/renewable-energy/renewable-energy-directive/overview_en (hämtad 2021-01-04)

⁴⁶ Europeiska kommissionen, *Renewable Energy – Recast to 2030 (RED II)*, 2019 <https://ec.europa.eu/jrc/en/jec/renewable-energy-recast-2030-red-ii> (hämtad 2021-01-04)

tillräcklig. De eventuella revideringarna av REDII utförs kring juni 2021, men redan nu kan man lämna in sina synpunkter till kommissionen. Perioden för allmän konsultation slutar den 9:e februari 2021.⁴⁷

Taxonomiförordningen

Taxonomiförordningen är en del av Den gröna givens finansiella pelare och bidrar till att finansiera Den gröna givens åtaganden genom att rikta privat kapital till hållbara ekonomiska verksamheter. Taxonomiförordningen ställer upp kriterier för att avgöra huruvida en ekonomisk verksamhet är hållbar.⁴⁸ För att räknas som miljömässigt hållbar, måste den ekonomiska verksamheten bidra väsentligt till ett eller flera av miljömålen som beskrivs i förordningen, inte orsaka betydande skada för några andra miljömål, överensstämma med minimiskyddsåtgärder och även med tekniska granskningskriterier som fastslås av kommissionen.⁴⁹

Antagandet av taxonomiförordningen innebar att kommissionen fick i uppdrag att ta fram de ovannämnda granskningskriterierna genom delegerade akter. I kommissionens förslag ”Ekonomiska verksamheter” anses ekonomiska verksamheter hållbara om de antingen bidrar till begränsning av klimatförändringar eller till anpassning till klimatförändringar.⁵⁰ På vilket sätt olika ekonomiska sektorer kan göra detta, framgår av de tekniska kriterier som kommissionen ska presentera och som antas som delegerade akter.⁵¹

De tekniska bedömningskriterierna för skog kommer att gälla skogsplantering, återbeskogning, återställande av skog, förbättrad skogsvård och bevarande av skog.⁵² Taxonomiförordningen är redan antagen, men beslutet kring de delegerade akterna har skjutits upp från det tredje kvartalet av 2020.⁵³

⁴⁷ Europeiska kommissionen, *EU renewable energy rules – review* <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12553-Revision-of-the-Renewable-Energy-Directive-EU-2018-2001/public-consultation> (hämtad 2021-01-04)

⁴⁸ Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088, s.25

⁴⁹ Ibid 27

⁵⁰ Ibid 29-30

⁵¹ Europeiska kommissionen, *supplementing Regulation (EU) 2020/852 of the European Parliament and of the Council by establishing the technical screening criteria for determining the conditions under which an economic activity qualifies as contributing substantially to climate change mitigation or climate change adaptation and for determining whether that economic activity causes no significant harm to any of the other environmental objectives*, 2020 utkast, s.6

⁵² Ibid s.7

⁵³ Europeiska Kommissionen, *Sustainable finance – EU classification system for green investments* https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12302-Climate-change-mitigation-and-adaptation-taxonomy#ISC_WORKFLOW (hämtad 2020-12-20)

Händelser

Namn	Status	Nästa konsultation	Antas
Den europeiska gröna given	Antagen		
Strategi för biologisk mångfald	Antagen		
Europeisk skogsstrategi	Ej antagen, Färdplan tillgänglig	Planerades för tredje kvartalet av 2020	Planerad till första kvartalet av 2021
Europeisk klimatlag	Ej antagen, Utkast tillgänglig.	-	-
Revidering av LULUCF-regleringen	Ej påbörjad	13 november 2020 – 5 februari 2021	Planerad till juni 2021
Revidering av direktivet om förnybar energi	Ej påbörjad	17 november 2020 – 9 februari 2021	Planerad till juni 2021
Taxonomiförordningen – delegerade akter	Ej antagen, Utkast tillgänglig	avslutad	-
Ramverk för återställande av ekosystem	Ej antagen, Färdplan tillgänglig	11 januari 2021 – 05 april 2021	Fjärde kvartalet 2021
Minimering av risken för avskogning relaterad till produkter på den europeiska marknaden	Ej antagen Färdplan tillgänglig	-	-

Källförteckning

Drachenberg, Ralf & Brianson, Alex (2016), *Policy-Making in the European Union* i Cini, Michelle & Pérez-Solórzano Borragán, Nieves (red.) *European Union Politics*,

Europaparlamentet, *Europaparlamentets resolution av den 8 oktober 2020 om den europeiska skogsstrategin – vägen framåt* (2019/2157(INI))
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0257_SV.html (hämtad 2020-12-09)

Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018

Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088

Europaparlamentet, *Legislative Train Schedule – Minimising the Risk of Deforestation and Forest Degradation Associated With Products Placed on the EU Market*, 2020
<https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-european-green-deal/file-deforestation-and-forest-degradation-linked-to-products-placed-on-the-eu-market> (hämtad 2020-01-12)

Europeiska kommissionen, *Arbetsdokument från kommissionens avdelningar – Landsrapport Sverige 2020*, SWD(2020) 526 final, av den 26 januari 2020

Europeiska kommissionen, *Bilaga till Meddelande från kommissionen till europaparlamentet, europeiska rådet, rådet, europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén – Den europeiska gröna given*, COM(2019) 640 final ANNEX.

Europeiska Kommissionen, *Communication from the commission to the European Parliament, The council, the European Economic and Social Committee and the committee of the regions – Sustainable Europe Investment Plan* COM(2020) 21 final

Europeiska kommissionen, *EU:s befogenheter*, https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/what-european-commission-does/law/areas-eu-action_sv (hämtad 2021-01-12)

Europeiska kommissionen, *Forests – new EU strategy* <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12674-Forests-new-EU-strategy> (hämtat 11.01.2021)

Europeiska kommissionen, *Förslag till Europaparlamentets och Rådets förordning om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordning (EU) 2018/1999 (Europeisk klimatlag)* COM(2020) 80 final av den 4 mars 2020

Europeiska kommissionen, *Land use and forestry regulation for 2021– 2030*
https://ec.europa.eu/clima/policies/forests/lulucf_en#tab-0-0 (hämtad 2020-12-09)

Europeiska kommissionen, *Land use, land use change & forestry – review of EU rules* <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12657-Land-use-land-use-change-and-forestry-review-of-EU-rules/public-consultation> (hämtad 2020-12-02)

Europeiska kommissionen, *Meddelande från kommissionen till europaparlamentet, Europeiska rådet, Rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén – Den europeiska gröna given*. COM(2019) 640 final. 11 december 2019

Europeiska kommissionen, *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén – EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030*. COM(2020) 380 final av den 20 maj 2020

Europeiska kommissionen, *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Intensifiera EU:s insatser för att skydda och återställa världens skogar*, COM(2019) 352 final av den 23 juli 2019

Europeiska kommissionen, *POSEI scheme – Support for outermost regions, facing remoteness, insularity or a difficult climate*, https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/market-measures/outermost-regions-and-small-aegean-islands/posei_en (hämtat 2021-01-08)

Europeiska kommissionen, *Protecting biodiversity: nature restoration targets under EU biodiversity strategy* <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12596-Protecting-biodiversity-nature-restoration-targets-under-EU-biodiversity-strategy> (hämtad 2021-01-12)

Europeiska kommissionen, *Renewable energy directive*, 2020 https://ec.europa.eu/energy/topics/renewable-energy/renewable-energy-directive/overview_en (hämtad 2021-01-04)

Europeiska kommissionen, *Renewable Energy – Recast to 2030 (RED II)*, 2019 <https://ec.europa.eu/jrc/en/jec/renewable-energy-recast-2030-red-ii> (hämtad 2021-01-04)

Europeiska kommissionen, *EU renewable energy rules – review* <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12553-Revision-of-the-Renewable-Energy-Directive-EU-2018-2001/public-consultation> (hämtad 2021-01-04)

Europeiska kommissionen, *Roadmap – EU forest strategy*, Ares(2020)6146005 av den 30 oktober

Europeiska kommissionen, *supplementing Regulation (EU) 2020/852 of the European Parliament and of the Council by establishing the technical screening criteria for determining the conditions under which an economic activity qualifies as contributing substantially to climate change mitigation or climate change adaptation and for determining whether that economic activity causes no significant harm to any of the other environmental objectives*, 2020 utkast,

Europeiska Kommissionen, *Sustainable finance – EU classification system for green investments* <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12302->

[Climate-change-mitigation-and-adaptation-taxonomy#ISC_WORKFLOW](#) (hämtad 2020-12-20)

Europeiska kommissionen, *The JRC Biomass study*, 2020
https://knowledge4policy.ec.europa.eu/projects-activities/jrc-biomass-study_en (Hämtad 2020-01-11)

Europeiska kommissionen, *Types of EU Law*, https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/types-eu-law_en (hämtat 2021-01-11)

Miljödepartementet, *Revised National Forestry Accounting Plan for Sweden*, 30 december 2019
<https://www.regeringen.se/4a9ffa/contentassets/1ef4450e8fad4c55ba0eb2f0f00366e1/national-forestry-accounting-plan-for-sweden.pdf>

Negré, François. *EU och skogarna*, 2020
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/105/eu-och-skogarna> (hämtad 2020-12-08)